

ELVÁRÁSOK AZ MNB FELÜGYELETE ALÁ TARTOZÓ PÉNZÜGYI SZERVEZETEK KÖNYVVIZSGÁLÓIVAL SZEMBEN

XXIII. Országos Könyvvizsgálói Konferencia Visegrád
2015. szeptember 03-04.

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható **jogszabályi változások**

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti **intézkedések**

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együtműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható **jogszabályi változások**

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Új jogszabályi előírások

- 2015. július 07-i hatállyal megváltozott a **közérdeklődésre számot tartó intézmények köre**
- Bővült a **speciális minősítések** köre (kibocsátói minősítés), azok **odaítélése a Közfelügyelet hatáskörébe** került, az eljárás során az **MNB-nek egyetértési joga van**.
- A minősítés feltétele a gyakorlat megszerzése mellett, a **szakmai vizsga** sikeres letétele. A már minősítéssel rendelkezőknek 2017.12.31-ig kell a vizsgát letenniük.
- Befektetési szolgáltatási tevékenység könyvvizsgálatát a jövőben csak **befektetési vállalkozási minősítés** birtokában lehet végezni (2015. évi beszámoló auditálása során átmeneti szabály alkalmazható)
- **Minősítés visszavonása közfelügyeleti hatáskör**, az MNB jogosult kezdeményezni az eljárás megindítását, az eljárás megindításakor **lehetőség van a minősítés felfüggesztésére is**
- Korlátozásra került a **megbízás időtartama** és az egyidejűleg végezhető tevékenységek köre is
- **Minőségellenőrzés** a Közfelügyelet által, minimum 3 éves gyakorisággal kerül végrehajtásra. Bővült a minőségellenőrzéssel összefüggésben **alkalmazható intézkedések** köre is, "minősítés megvonása", "pénzbírság kiszabása" illetve "a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás"szankciók kerültek bevezetésre
- Változtak a **titoktartásra** vonatkozó szabályok, az MNB-vel szemben a titoktartási kötelezettség a továbbiakban már nem áll fenn
- **Standard alkotásban** kitüntetett szerepet kapott az MNB.
- 2018. január 1-től hitelintézetnél csak akkor lehet könyvvizsgáló, ha rendelkezik **hitelintézeti szakmai** vagy könyvvizsgálói **gyakorlattal**

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható **jogszabályi változások**

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti **intézkedések**

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

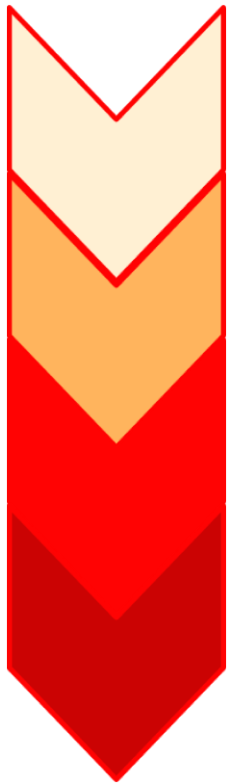
Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

- Külön jelentéssel kapcsolatos **hiánypótlást kérő**, figyelmeztető, vagy felszólító **levél** kiküldése,
- Szakmai **konzultáció** kezdeményezése,
- Negatív jelzés küldése a Közfelügyelet felé, egyben **rendkívüli minőségellenőrzés** kezdeményezése,
- Felügyelt intézmény felszólítása az **éves beszámoló módosítására**, egyben felülvizsgálatának (auditálásának) újbóli elvégzésére,
- Felügyelt intézmény kötelezése **új könyvvizsgáló választására**,
- **Fegyelmi vizsgálat** elrendelésének kezdeményezése,
- Minősítés **felfüggesztésének** kezdeményezése,
- Minősítés **visszavonásának** kezdeményezése.

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható jogszabályi változások

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Státusból adódóan különböző szempontú megközelítés a vizsgálatok során

MNB - prudenciális megközelítés

- hatósági szerepkör
- jogszabályi előírásoknak való megfelelés
- prudenciális szempontú vizsgálat
- tevékenység során felmerülő kockázatok azonosítása és felügyeleti eszközökkel történő kezelése
- pénzügyi közvetítő rendszer működő képességének biztosítása
- betétesek, befektetők érdekeinek védelme

Könyvvizsgálók - beszámoló megfelelőségének tanúsítása

- éves beszámolóban szereplő adatok megbízhatóságának, valódiságának tanúsítása
- lényeges hibás állítások kiszűrése, valós összkép bemutatása, csalás kockázatának minimalizálása
- a jelentés több érdekelt fél (tulajdonosok, befektetők, pénzügyi kimutatások felhasználói) számára ad releváns információt
- időbeli kitekintés általában egy évre szól (vállalkozás folytatásának elve)

Hasonló értékelési szempontok szerint végzett vizsgálatok

- hitelkockázat, működési kockázat, piaci és likviditási kockázat mértékének beazonosítása,
- tulajdonosi joggyakorlás (az általuk végzett tranzakciók) kockázata
- eszközminőség és értékvesztés elszámolás megfelelőségének megítélése
- Számviteli és egyéb releváns (pl. Hpt.) jogszabályoknak való megfelelés vizsgálata
- Szavatoló tőke vizsgálata

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható jogszabályi változások

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együtműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálati munka során

Minősítési kérelmek véleményezése	<p><u>Cél:</u> a piacra lépéshez szükséges szakmai gyakorlat meglétének ellenőrzése</p> <p><u>Elvárás:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező mentor- valós könyvvizsgálati tevékenység- kérelmezett minősítésnek megfelelő intézményi kör- külön jelentésben rögzített megállapítások- intézmény problémamentes működése
Prudenciális vizsgálatok lefolytatása	<p><u>Cél:</u> - a prudenciális szempontból problémásnak ítélt területek, tevékenységek beazonosítása, értékelési, tartalék-képzési, adatszolgáltatási, illetve tőkeproblémák feltárása</p> <ul style="list-style-type: none">- A vizsgálatok során egyes esetekben sor kerülhet a megállapítások összevetésére a könyvvizsgálat megállapításaival <p><u>Elvárás:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- kockázatok jellegének és mértékének megfelelő szintű értékelése- javaslat tétel a megfelelő nagyságú tartalékok megképzésére rendszerszintű problémák, kontrollokkal kapcsolatos hiányosságok feltárása- csalás kockázatának minimalizálása
Éves beszámolók, könyvvizsgáló külön jelentés értékelése	<p><u>Elvárás:</u> tárgyyszerű reális megközelítés, leíró jelleg helyett lényegi megállapítás túlnyomórészt pozitív bizonyosság kinyilatkoztatása (értékelés)</p>
Konzultációk	<ul style="list-style-type: none">- Vizsgálatok előtt és alatti egyeztetések- Ad-hoc kezdeményezésre, a problémák jelentkezése esetén
Vezetői levelek feldolgozása	

Témakörök

Jogsabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható jogsabályi változások

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együtműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Együttműködés tapasztalatainak értékelése (1)

Helyszíni vizsgálatokat megelőző könyvvizsgálati interjúk

- meghívást a könyvvizsgálók kedvezően fogadták
- a megbeszélés során együttműködőek voltak, de több esetben nem jutottunk a Felügyelet által még nem ismert többlet információhoz (általában azt hangsúlyozták, hogy minden rendben volt)
- többnyire jól ismerték az intézményt, de új megbízatás esetén voltak hiányosságok
- egyes intézmények esetén a kapcsolat jellege gyakran elmozdul a szakmai tanácsadás irányába, ami rontja a külső kontroll határfokát
- kisebb intézmények esetén a vezetői levél kibocsátása nem általános gyakorlat

Helyszíni vizsgálatok

- A felügyeleti vizsgálatok jellemzően hiányosságokat tártak fel
- a megfelelő nagyságú értékvesztés elszámolása,
 - az átstrukturált hitelek kezelése,
 - függő kamatok évközi kezelése,
 - peres ügyek nyilvántartása,
 - a bullet-balloon hitelek kezelése,
 - a tőkésített kamatok nyilvántartása,
 - a defaultos ügyletek kezelése,
 - a számviteli szabályok megsértése,
 - a beszámolók leltárral történő alátámasztottságának, nem megfelelő dokumentáltsága területén.
- Ezekre a területekre a könyvvizsgálóknak nagyobb figyelmet kell fordítaniuk.

Együttműködés tapasztalatainak értékelése (2)

Helyszíni vizsgálatok

- Az MNB több intézménynél tapasztalt olyan szintű működési problémát, illetve kintlevőség minősítési hiányosságot, mely az adott intézmény tőkehelyzetét jelentősen rontotta.
- A feltárt hiányosságokat, megítélésünk szerint a könyvvizsgálónak is fel kellett volna ismernie, azonban tudomásunk szerint jelzéssel nem élt, sem a menedzsment, sem a tulajdonos, sem az MNB felé.
- Több olyan tipikusnak tekinthető hiányosság került azonosításra, mely azt mutatja, hogy a könyvvizsgálók nem kellően tájékozottak a szavatoló tőke, illetve a tőkeszükséglet számítás kapcsán megváltozott jogszabályi előírások megfelelő alkalmazásának kérdésében.
- Nem ismerik az alkalmazott számítástechnikai rendszerek sajátosságait, és annak hatását az adatok megbízhatóságára. Ezeken a területen a Könyvvizsgálói Kamarának kiemelt figyelmet kell fordítani az oktatásra, szakmai tanácsadásra.

Témakörök

Jogsabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható **jogsabályi változások**

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Könyvvizsgálókkal szembeni elvárások

- Megfelelő **minősítés** megléte
- Vizsgált intézmény típusnál szerzett kellő mélységű **szakmai gyakorlat**
- Jó **szakmai hírnév** megszerzése, és megtartása
- Vizsgált pénzügyi szervezetre vonatkozó **speciális jogszabályok, felügyeleti ajánlások, módszertani útmutatók** magas szintű **ismerete**, és vizsgálatok során történő alkalmazása
- **Kockázat érzékeny** probléma megközelítés, **reális véleményalkotás**, „vállalkozás folytatásának elve” értékelése során a prudenciális korlátok figyelembe vétele
- **Rendszeres** (legalább negyedévenkénti) **jelenlét** és vizsgálat az intézménynél
- **Szakmai szkepticizmus**, adott tételek ügyletszintű, dokumentált ellenőrzése
- Indokolt esetben **külső szakértő bevonása** a speciális területek (informatika, határidős ügyletek, különleges fedezetek értékelése, stb) vizsgálatához
- Könyvvizsgálaton kívüli **egyéb megbízások** minimális szintre való **lecsökkentése** (vonatkozik a csoport tagokra is)
- Probléma érzékelése esetén **időben történő kapcsolatfelvétel az MNB-vel**
- Aktív és **együttműködő részvétel** az MNB vizsgálatok előkészítő szakaszában, illetve szükség esetén **a vizsgálat során** tett megállapítások értékelésében
- MNB számára is használható, kellően **informatív és konkrét megállapításokat tartalmazó külön könyvvizsgálói jelentés** összeállítása

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható jogszabályi változások

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Könyvvizsgálati munkaprogram MNB által fontosnak tartott pontjai (1)

- új megbízatás esetén **konzultáció az előző könyvvizsgálóval** (kockázat feltárás, nyitó tételek megbízhatóságának kontrollja)
- **pénzügyi szervezet** gazdálkodási környezetének, befektetéseinek, termékkörének **megismerése**, kapcsolódó **számveteli elszámolások megfelelőségének vizsgálata** (különös figyelemmel az újonnan bevezetett, vagy speciális termékekre)
- **kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyletek** feltérképezése, gazdasági racionalitásuk, számveteli elszámolásuk vizsgálata
- kockázatvállalásra és kezelésre vonatkozó **szabályzatok megfelelőségének**, teljes körűségének megítélése, döntési hatáskörök megismerése, szabályzatoktól való **eltérések gyakoriságának**, dokumentáltságának, indokoltságának **vizsgálata**
- pénzügyi szervezetek által alkalmazott **gazdálkodási folyamatok rendszerszintű feltérképezése**, nem folyamatvezérelt, egyedi tételek, tevékenységek megismerése, kockázati szempontból történő értékelése
- alkalmazott analitikus nyilvántartási és főkönyvi **rendszerek zártsága**, egymással való kapcsolatának szorossága, IT rendszeren kívüli manuális könyvelés, kézi főkönyvi feladás rendszere, szabályozottsága, gyakorisága és annak folyamatba épített **kontrollja**
- könyvvezetés során alkalmazott **informatikai rendszer tesztelése**, időszakos auditok elvégzésének rendszeressége, eredményének ellenőrzése
- management javadalmazásában szerepet játszó állományi és jövedelmezőségi adatokhoz kapcsolódó mutatószámok megismerése, azok kiszámítása érdekében szükséges **alapadatok manipulálhatóságának megítélése**

Könyvvizsgálati munkaprogram MNB által fontosnak tartott pontjai (2)

- hóközi **számlamozgások** és hóvégi egyenlegek közötti, a főkönyvi vagy analitikus számla jellegéből egyértelműen nem következő **eltérések kiszűrése**, a mozgások okainak kiemelt vizsgálata
- számla **egyenlegközlők** ügyfelek részére a honos kirendeltségtől (fióktól) függetlenül történő kiküldése, és a visszajelzések feldolgozása
- eszközök között nyilvántartott **bankközi és értékpapír állományok** egyenlegeinek alátámasztottsága (hivatalos egyenlegközlő, letéti igazolás, KELER vagy más elszámoló házak által vezetett értékpapír/ügyfélszámla bekérésével)
- **belső kontrollfolyamatok** feltérképezése, teljes körűségének hatékonyságának és megbízhatóságának megítélése
- tevékenység során felmerülő, az intézményre **jellemző kockázatok beazonosítása**
- **a jelentőség és a lényegességi küszöb meghatározása**, figyelemmel az ily módon azonosítható hiba tőkehelyzetre és likviditásra gyakorolt hatására
- vizsgálat ütemezésének és terjedelmének meghatározása (elvárás a minimum **negyedévenkénti** jelenlét és **eszközminőség vizsgálat** elvégzése)
- vizsgált mintára vonatkozó könyvvizsgálói **megállapítás** MNB által is ellenőrizhető módon történő **dokumentálása**
- tőkére, likviditásra és kockázatvállalásra, kockázatkezelésre vonatkozó prudenciális előírások, **limitek betartásának vizsgálata**
- **fordulónap utáni** jelentős események vizsgálata, figyelembevétele

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható jogszabályi változások

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Hitelezési kockázat értékelése során kiemelten vizsgálendő területek

- alkalmazott **hitel-, és betéti termékek** bonyolultságának (pl: kombinált termékek) megítélése és arányának vizsgálata, kapcsolódó számviteli elszámolások helyességének ellenőrzése
- kockázatvállalási szabályzatban foglalt szabályoktól eltérő **egyedi döntések aránya**, jellemző termékkör azonosítása
- hiteltartozás fejében **átvett eszközök** könyvszerinti értékének meghatározása
- követelések **csoportos minősítési értékhatárának** megállapítása, minősítés szempontrendszere, kapcsolódó értékvesztés igény statisztikai, vagy modell általi alátámasztottsága
- csoportos minősítések során alkalmazott **egyedi korrekciók aránya**, indokai, dokumentáltsága
- követelés minősítések elvégzésének informatikai támogatottsága, a **minősítés alapját képező paraméterek** (ügyfélminősítés, kitétségre jutó fedezeti érték, késedelmi napok, stb.) **rögzítésének módja**, megbízhatósága
- járulékos és egyéb vállalkozásoknak történő **követelésértékesítés** során a **vételár** kialakításának módszere, piaci árszinttől való eltérése
- követelés-, vagy átvett **fedezet értékesítéshez kapcsolódó finanszírozás**, illetve visszavásárlási kötelezettség
- **ügyfél-, ügyletminősítés, fedezetértékelés** végrehajtásának szabályszerűsége, rendszeressége

Témakörök

Jogszabályi
háttér

Pénzügyi szervezetek könyvvizsgálatára jogosító minősítéssel rendelkező könyvvizsgálókat érintő az MNB közreműködésére is kiható jogszabályi változások

MNB
intézkedések

Könyvvizsgálókkal kapcsolatosan alkalmazható felügyeleti intézkedések

Funkció

A felügyelés és a könyvvizsgálat szerepe

Kapcsolódás

Kapcsolódó területek a felügyelés és a könyvvizsgálat során

Együttműködés

Tapasztalatok értékelése

Elvárások

Könyvvizsgálókkal szembeni általános elvárások

MNB elvárások

Könyvvizsgálati munkaprogram

Hitelezési kockázat értékelése során

Külön könyvvizsgálói jelentés

Külön könyvvizsgálói jelentés összeállításával kapcsolatos felügyeleti elvárások (1)

- A jelentés felépítése **kövesse** a PSZÁF-MKVK közös **ajánlás szerkezetét**
- A jogszabályi előírásokon túlmenően a jelentés összeállítása során **kerüljenek figyelembe vételre a felügyelet prudenciális elvárásait tükröző egyéb dokumentumokban foglalt előírások** is (pl: ajánlás, módszertani útmutató, kézikönyv, stb.)
- A jelentés **kerülje a leíró** (intézmény szabályzatait idéző) **részeket**, az intézmény kockázati kitettsége szempontjából releváns információkat tartalmazzon, jelenjen meg benne az értékelés, minősítés, a könyvvizsgáló véleménye.
- Cél **az üzleti folyamatokban való gondolkodás**, de a rendszerszintű problémák kiszűrése mellett, jelezni kell a jelentős egyedi kockázatok felmerülését is
- Javasolt a könyvvizsgálat során elvégzett **folyamat tesztek** eredményének ismertetése, a feltárt hiányosságok rögzítése, hatásának bemutatása
- Elvárt a **kockázat érzékeny probléma megközelítés**, és az egyértelmű véleményalkotás a negatív bizonyosság helyett
- A megállapítások ne csak a beszámoló időpontjára, hanem a **teljes üzleti év** során végzett tevékenységre vonatkozzanak
- Részletesen dokumentálni szükséges a **mintavételi eljárást**, a mintaként kiválasztott tételeket, illetve azt is, amennyiben valamely kockázat növekedése miatt a mintaszám bővítése válik szükségessé (nem elégséges a standardra való hivatkozás)

Külön könyvvizsgálói jelentés összeállításával kapcsolatos felügyeleti elvárások (2)

- Mintaválasztásnál törekedni kell arra, hogy **valamennyi jellemző pénzügyi termék benne legyen a kiválasztott mintában**, ezen túlmenően a kiugró értékkel, vagy sajátos jellemzőkkel bíró ügyletek, tranzakciók is kerüljenek kiválasztásra
- A **vizsgált mintára** vonatkozó információkat az MNB kéri **melléleként** a jelentéshez kapcsolni (a könyvvizsgálói titoktartás az MNB-vel kapcsolatban már nem áll fenn)
- A jelentésben ki kell térni a csoporton belüli, illetve kapcsolt vállalkozásokkal végzett **tranzakciók valós tartalmának vizsgálatára**, az alkalmazott vételi-eladási, kötési árak realitásának megítélésére
- Rögzíteni kell az alkalmazott **IT rendszerek közötti adatkapcsolat zártságára** vonatkozó vizsgálatok eredményét, azonosítani kell a meglévő kontrollpontokat és ismertetni kell azok tesztelésének eredményét (szükség esetén külső szakértő bevonásával)
- Be kell számolni a **szabályzattól eltérő szinten meghozott** vagy vezetői megítélés alapján felülírt (override) **döntések** gyakoriságáról, indokoltságáról, kockázatának megítéléséről
- **Egyeztetés** útján ellenőrizni szükséges a követelések, kötelezettségek, lététbe adott eszközök, értékpapírok meglétét és az ezzel kapcsolatos megállapítást rögzíteni kell a jelentésben

Külön könyvvizsgálói jelentés összeállításával kapcsolatos felügyeleti elvárások (3)

- **Értékelni kell a belső ellenőrzés tevékenységét**, ennek során ki kell térni arra, hogy a belső ellenőrzés megállapításai mennyiben befolyásolták az alkalmazott könyvvizsgálati eljárásokat
- Ismertetni kell a könyvvizsgáló által kiadott **vezetői levél** főbb pontjait, és értékelni kell az azzal (illetve a megelőző évben kiadott vezetői levéllel) kapcsolatosan megtett vezetői intézkedések hasznosulását (a vezetői levelet kérjük csatolni a jelentéshez)
- Ellenőrizni kell a **felügyeleti adatszolgáltatást**, valamint az adatszolgáltatás készítés folyamatát, valamint közölni kell, hogy a könyvvizsgáló melyik időpontra vonatkozó adatszolgáltatást és azon belül mely táblákat ellenőrizte
- Értékelni kell az intézmény **tőkehelyzetét**, valamint ellenőrizni kell a tőkeszámítás (ICAAP) folyamatát.
- Értékelni kell az intézmény **likviditási helyzetét**, valamint ellenőrizni kell a likviditás kontrolljainak működését.

Köszönöm a figyelmet.